

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
6 septembrie st. v.
18 septembrie st. n.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea :
Strada principală 375 a.

Nr. 36.

ANUL XXVIII.
1892.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.
Pe $\frac{1}{4}$ de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Stâna-de-vale.

De câte ori sosesc la tine,
Iubită Stână 'n vale jos,
Uimit de frumuseți, îmi vine
Să te privesc evlavios.

Și din Boița totd'auna
Privirii dau un sbor pribeag :
Jos valea lină 'n giur cununa
De munți me farmecă cu drag.

Și cum privesc, de-odată-mi pare,
Că tot ce vîd naintea mea
E o biserică, de care
In lume nu mai poți vedé.

Lăuntru ei e valea-adîncă . . .
Flori, ierbă, mușchi îi fac covor ;
Păreții-s munți, amvonul stîncă
Și prapori brași-cu crucea 'n nor.

Altarul e Vêrful-Poenii
Și trepte-s șirul de Muncei,
Iar turnurile cu vedenii
Sînt a Boțasei piscuri trei . . .

Și când pornește-o vijelie,
Gîndesc că 'ncepe missa sus,
Cu clopote ce morți invie,
Cu luminiș din cer adus.

Și par că salvele de armă
Cutrier cer, pămînt și iad :
Toți codrii plîng și stînci se sfarmă,
Trohnesc pădurile de brad . . .

Dar incetéză la o vreme . . .
Și frémêtu de frunđe lin,
Susurul riului ce geme
Îți par un cântec cu suspin.

Și negura ce 'n munți resare,
Ca vîl sub care tôte pier :
E fumul de tămăie care
Se 'nalță din altar la cer . . .

Cuprins d'o tainică simțire,
Prin care 'n alte lumi trăești ;
Smerit me 'nchin cu fericire
Puterilor dumnezeești !

IOSIF VULCAN.

Pablo Domenich.

Istorie militară de *Carmen Sylva*.

Generalul Don Fernando de Ybarreta, sosind pe drumul Santaderului spre a despresură Bilbao asediat de carliști, se vedu închis in valea pădurasă dela Somorostro, căci colinele dela San Pedro Abanto erau forțe întărite și formau un șir de piedici, ce nu se puteau străbate.

Trebuia cu ori-ce preț să se cuprindă acele pozițiuni, de pe care o sută de guri de foc reversau mórtea.

Don Fernando se aședase cu statul major într'o casă arândășescă, ale cărei ferestre, zidite in cărămîdi, erau pîtrunse cu găuri prin care să se potă trage cu pușca. Glônțele ploiau dróia, ciuruind păreții din afară.

Trupele urcau cu bărbăție la asalt; dar respinși cu putere, se opriau pe loc și se codiau.

— *Senores!* dișe generalul, e cu putință; copiii se luptă cât pot; dar cad prea mulți; își vor pierde curagiul; să-i mai insuflețim; me duc sus între dênșii; decă vreți me puteți insoți.

Apoi, apropiindu-se d'un tiner frances, care urmase statul major:

— Dta, îi dișe el incet pe franțuzește, remăi aici. Tinerul se roși până sub rădêcinile pîrului.

— Fie, fiel înțeleg, reluă generalul suriđend. Ești Frances in mijlocul Spaniolilor! doue popóre vanitóse. Vino cu noi, copilul meu, de óre-ce nu vrei să fi cu minte.

Se aruncă pe cal, dete pinteni, alergă până la capêtu unui deluleț inverđit, ce cră la intorsetura drumului.

Eră un bărbat vesel, de omenie, cu ochii negri blândi, cu mustața albă cu înădituri, cu cioc franțuzesc, cu obrajii rumeni, cu o infățisare seriósă, cu o vitejie chipeșă prin simplitatea ei.

Comaniile de *cazadores (vêndtori)* inaintau hotărîte spre un șanț unde mórtea cădea ca grindina; acolo,

ca zăpăciți, se reîntorceau alergând, căutând stânci, arbori, după care să se adăpostescă; și, apărându-se de lovitură, reîncepeau lupta.

De câte ori trecea câte o nouă trupă, generalul se înalță în scări, și scotea chipiul:

— Al strigă el, iată *Cordoba*, trăescă *Cordoba*! Iată *Mendigorría*, trăescă *Mendigorría*! Să vedem dacă băeții Cordobei au pentru ce să placă fetelor! Înainte *Cordoba*! Înainte *Mendigorría*!

Și diavolii de soldați răspundeau: «Trăescă generalul!»

Căduseră deja două mii de soldați. Cu toate acestea, Don Fernando sugea liniștit dintr'o țigară cât toate Țilele, scumpă și minunată, pe care o deslipia de buze numai când îi scutura scrumul cu degetul înmănușat în alb, séu când scotea câte un strigăt rășboinic.

Și ceialalți fumau și dênșii; dar tremurând, cu rêsufări întrerupte; o țigară nu ținea mai mult ca cinci minute, căci glônțele plouau din toate părțile.

Cornistul stătea lângă general, ținându-se c'o mână de cisma dréptă a lui Don Fernando, iar cu cealaltă strîngea cornul de argint, întrebând mereu din ochi pe șeful seu, gata a sună un semnal séu altul. Un glonț îl lovî în frunte și cădù în ierbă, fără măcar să suspine.

— *Pobreito!* (*Bietul băiat!*) îngână generalul. Aduceți-mi aminte de séră, domnilor, să scriu ênsumi părinților lui; am numai viteji împregiurul meu.

Tocmai atunci sosiau vênătorii regimentului «Havanah», comandați de locotenent-colonel Don Vicente de la Cueva. Generalul, cum îi zări, se ridică și mai sus în scări și îi întimpină cu un «ura» pêtrunđor, care-i fermecă.

Don Vicente trecea de vítéz ca un leu.

Nu de mult, încă pe când Don Vicente eră căpitan, toate companiile din armata lui Don Fernando se «pronunțară.»

După o Ți căldurósă, îi venise căpitanului pofta să se culce și, desbrăcându-se pe jumătate, se întinse în patul seu.

De-odată i se părù că aude un șgomot sub dênșul. Se coborî repede din odaiă, cu piciórele góle, în cămașă și în pantaloni, legat la cap cu o basma roșie, și-și vedù soldații luându-și munițiile și incingându-și centurónele pe lumina fumurie a torțelor de reșină.

Toți înmărmuriră, când vedură pe căpitan că intră fără veste; numai unul, mai obraznic, înaintă spre dênșul și îi dîse amenințator: «Și ce vrei, Don Vicente!» Dar el, apucând un lemn, lovî în cap pe îndrăsnețul soldat, care cădù la pământ; apoi c'o voce tunătoare, comandă: «*A las armas!*» (*La arme!*)

După ce se consfătură c'o privire sfîósă și furișă, se supuseră și luară pușcile.

— Drepti! Prezentați arma! comandă căpitanul și trecù încet pe dinaintea lor, străpungându-i cu privirea înflăcărată, că le venia să intre în pământ.

— Ar trebui să ve dau pe toți în judecată, dîse el; dar fiind că v'ați supus, voi pedepsi numai pe unii, la întempleră. Unu, doi, trei, patru, cinci, șase, șapte, opt, nouă, — eșil numărul deșe . . . unspredeșe, douespredeșe, — eșil numărul douedeci . . .

Soldații se supuneau, îngâlbeniți și aprópe morți de frică. Dar pe buzele lui se ivî un zîmbet.

— Aide, *muchados* (băeți), ved că sînteți pe atât de buni la suflet, pe cât sînteți de viteji; ve iert pe toți; culcați-ve și dormiți!

De-atunci devenî idolul soldaților. A două Ți Ți diminęta, porniau să dea asalt unei redute; între ei eră și soldatul pe care-l lovise și pe care singur îl vindecase.

Don Vicente, măruntel și slab, nu bea spirtóse, mănca puțin, avea picióre delicate, inele pe toate deșetele, mustăți mici și vâpsite negru și eră tare în fălci, semn de voinicie și hotărîre.

Șcîcea el, generalul, pentru ce aclamase cu atât veselie pe vênătorii «Havanah.» Cu toate acestea, chiar ei, cât erau de viteji, se codiau a trece șanțul. Cei mai mulți din ofișeri căduseră; soldații, nehotărîți, se uitau la acel drum al morșei, pe care trebuiau să-l trecă.

— Băeți! Ce v'a apucat? strigă un tiner, vîoiu și bine făcut, cu ochii negri sclipitori și ale cărui bărbete rare se desfăceau în doue.

Eră Pablo, Pablo Domenich, despre a cărui vitejie mersese vestea în totă oștirea.

— Ce? Ve temeți să nu ve infierbîntați acolo sus? Aideți! Nu fiți copii!

Și dîcînd acestea, înainteză cu hotărîre, dar liniștit, își scóte punga cu tutun, își face o țigară pe care o pune după ureche, rêsuceșce o altă, o aprinde și începe să fumeze.

Apoi, priveșce împregiuru-i. Ceialalți se tot codesc. Atunci, el își aruncă pușca la umer, și, cu mâinile în busunar, înainteză fumând, așa de liniștit, ca și cum s'ar fi plimbat, ca și cum ar fi fost vreme de glumă.

Un fior străbătù printre rënduri; toți se cutremurară și scóseră un «ura» resunător. Toți se reped după dênșul.

Din vârful dealului, generalul se uită cu ochianul la peripețiile luptei; fața i se înroșeșce.

— Cine-i acela, care urcă singur la asalt? În adevăr fumeză! Iată că și ceialalți se îmbărbăteză; își reiau avêntul; îl urméză gata de luptă. Mulți mai sînt încă în picióre. Ura! Reduta e luată. Victoria e a noastră! Să vie aci conducătorul lor!

Adjotantul alérgă și revine cu Pablo Domenich, negru încă la față de praful de pușcă.

— Iată, băete, primeșce crucea de onóre!

Pablo sáluță cu o înmlădire și o demnitate spanioléscă, tot atât de neschimbat în bucurie ca și printre glônțe.

— Ești óre vrăjit, de mergi astfel singur la asaltul redutelor?

— Da, domnule general!

Statul major suride.

— Adevêrat? Nu se atinge de tine nici un glonț? Fața generalului luă o espresiune rêuțaciósă.

(Va urmă.)

TH. M. STOENESCU.

Te naști, aștepti să creșci, ai creșcut dorești să ajungi matur, numai la bêtrâneșe nu aștepti, ci regreți.

*

A trăi fără ocupații și copii, nu se chiamă a trăi.

*

Geniurile fără deosebire de naționalitate din totă lumea, sînt frați.

*

Un parvenit se servă de opinia publică; un om mare o schimbă.

*

Ilusiile sînt pânea de toate Țilele a nenorociților.

Paul Forestier.

Comedie in 4 acte și in versuri, de *Emile Augier*.

Persónele :

Mihail Forestier, sculptor.*Paul*, fiul seu, pictor.*Adolphe de Beaubourg*.*Dómna Lea de Clers*.*Firmin* } servitori.*Martin* }*Angela*, pupila lui Mihail.

Scena se petrece la Paris.

Actul I.

Atelierul lui Paul. — Lumina cade din fund spre stânga. — Ușă in fund la dreapta, — uși laterale. — O pânză mare pe cavaletă, in fața geamlăcului.

Scena I.

Paul, lucrăză in fund la cavaletă. — *Firmin* deretică atelierul, in față, cu o măturică. — După o clipă de tăcere, Paul se ridică deodată cu nerăbdare.

PAUL.

Lasă-ți mătura, Firmine, și cobótă-te să veđi
Dacă am vre o scrisóre; dar să nu întârđieđi...*(Firmin ese. — Paul singur umblând iritat de colo până colo.)*

Ađi trei đile de când dēnsa nu-mi dă un semn de vieță...

— Altă dată supērarea-i nu ținea o diminēță;

De-o greșēță cât de mică ēnsă-și ea se 'nvinuia,

Ea intēi, spre împăcare, să-mi dea mâna se grăbiá...

— Astăđi, când greșēla tótă numai dēnsa a făcut-o,

Când capriciul ei numai cērta nóstră-a inceput-o,

După ce, ca să petrecă, m'a rānit destul de greu,

Cu mândrie-astēptă-acuma iertāciuni să-i cer tot eu...

Sigur, nu-mi fac numai spaimă, nu e numai nālucire,

Când eu vėd in tóte-acestea o funestă prevestire:

Noua ei purtare, astă curiosă-asprime-a ei,

E de inimă-obosită? e cochetărie, ce-i?...

Fericirea nóstră astăđi nu-i mai pare 'ncântătoare

Și ca s'o improspēteze cere-a mele lacrimi óre?

Séu, mai bine, obosită de-un amor prea lung și greu,

Speră să me facă 'n fine ca să obosesc și eu,

Căutānd ca să desnóde ce nu îndrāsneșce-a rupe?...

— Nu credeam, unire scumpă, să te pótă intrerupe

Tocmai dēnsa?... Dar atuncia, pentru ce m'a invoit

Biēta inimă să-mi umplu cu un vis nesocotit?

De ce nu-mi spunea din vreme: «nu-i decât o întēm-

plare!»

— O! dar nul e o insultă ce-i aduc, o defăimare...

Legătura nóstră nu e jucărie pentru ea...

Șcie bine că in fața Domnului e sóța mea!

Și că aș urí-o decă a putut să se dea mie

F'ăr' a-ș socoti legatā a ei sórtā pe vecie!

Ce insēmnnă-atunci tăcerea?...

FIRMIN *(pune o scrisóre in fund pe scrin.)*

O scrisóre...

PAUL *(apucānd-o repede.)*

In sfērșit!

Eram fórte sigur... Nu e dela Lea... Negreșit!

(O mototolșce și o aruncă.)

Al fēeme fără milă, ca și celelalte tóte!
 Mai sēlbatecă mândrie ca a vóstră, nu se pótel
 Pentru voi cuvēntul ultim, când e vorba de plăceri,
 E descuragiarea nóstră, slābicuni și lacrimi... Ieri,
 Póte, inse astăđi, dómna, nu-ți voi da o bucurie
 Ca acesta: nu dau fuga să m'asvēr! ca jertfă ție,
 Te voi așteptá, cu riscul de-a nu te mai inturná,
 Și de trebuie a-mi smulge până și-amintirea ta,
 Ó voi smulge-așá cum este, vie 'n simțurile mele,
 Fără să-mi ghicești vre una din dureri ce-ți riđi de ele!..

Scena II.

PAUL, MIHAIL FORESTIER.

MIHAIL.

Bună điua...

PAUL.

Bună điua...

MIHAIL *(observāndu-l.)*

O! cu ochiul schānteind,

Rugele tremurătoare și cu nările svācnind...
Ce ai tu?

PAUL.

Nimica... Māna, precum veđi, de fel nu-mi

Și nu fac d'ađi diminēță mai nimica cum se cade...
șade,MIHAIL *(apropiāndu-se.)*

Ia să vėd... Ce-i drept, Milone, subțirel, cam subțirel...

Bratele mai musculóse, gātul mai umflat nițel...

Altfel cója o s'o rupă dar ștejarul nici odată...

Tu n'arāți decât puterea; aci trebuie-arātată

Incordarea...

PAUL.

O! vigórea-ți, pentru care toți in cor

Te numiam Michel-Migelo, n'o s'o am...

MIHAIL.

Lingușitor!...

Mihail me chēmă, inse, când și-Angelo mi se spune,

E că toți cred cu de-adinsul că m'ating la slābiciune...

Ori și cum ar fi, ascultă pe moșnég: Pentr'un pictor

Sfatul unui sculptor este pururea folositor.

Inrudirea de aprópe intre-aceste douē arte

Și pe care ađi in douē lumea nóstră le desparte,

Misterii d'odiniórá intr'atāt o 'nțelegeau,

Incāt una fără alta nici odată n'o făceau...

Inse ađi când indoita sarcinā ne-ar fi prea mare,

Să ne punem doi, copile, ca s'o ducem in spinare

Să ne ținem strins de mână decă ea ne-o tremurá...

PAUL.

Nu a tremurat, sūnt sigur nici odată mână ta!

MIHAIL.

Cine șcie!...

PAUL.

Șcie bronzul, marmora de-asemeni șcie,

Căci putuși a le deprinde să ți se spuie ție.

Și de ce, pricep acuma, vechiu mlādiētor al lor:

D'un metal cu mult mai tare e-al teu suflet răbdător.

Dovedim apoi, la locul dobāndit de fiecare,

Characterul, in talente, cât de mare parte are:

Firea ta naivă, drēptă și energică, o veđi

Respāndindu-și siguranța in tot ceea ce cređi;

A mea inse, violetă, dar și slabă totodată,
In lucrarea-mi neegală mai in ori ce loc s'arată...

MIHAIL.

In loc de-ați certă natura sinceră, ai medită
La Pygmalion mai bine și la întâmplarea sa.
Ce căutau să spuie Grecii prin această născocire?...
Ceea ce in ateliere spunem fără ocolire;
Sigur fii: când o lucrare greșită o vei vedé,
In d'ajuns pe Galatea autorul nu-ș iubiá.
Dragul meu, tot dintr'odată doi stăpâni nu se serveșce;
La etatea-ți, a alege când vèđui că trebuieșce,
Voluptăților indată cu divorț am declarat,
Și aici este secretul forței mele: fui curat!

PAUL (*zimbînd.*)

O! rețeta nu-ți e fără órecare strășnicie...

MIHAIL.

Sigur, căci insurătórea, dragul meu, e-o curăție...
Să nu cređi că printr'acésta omeneshi simțiri gonesc;
Atât numai că profunde și senine le voiesc;
Voi ca ele, întărindu-l, pentru muncitor să-i fie
Un port sigur de scăpare, iară nu o vijelie...
Lasă soiului de trântori, capetelor seci, un șir
De plăceri așteptátóre și de-amoruri cu delir...

PAUL.

Dar de unde-ți vine-a crede...

MIHAIL.

Negreșit, e-o obscură
parte...

Nu șciu cum trăeshi... sînt inse sigur... n'am decât
a-partea

Să 'ntreb cea mai mică pânză spre-a cunoșce viéța ta...
Când Samson tuns se zăreșce, pe Dalila n'o catá
Prea departe... Adineauri chiar... me prind... Ro-
șeshi? Nu-i dară
pará.

Deșanțarea e tovarăș reu pentr'un talent, — șcii tu?
Și incai de ți-ar aduce fericirea, dar nul...

PAUL.

Nu...

MIHAIL.

Tu vei fi avênd a face cu drăguțe de acele
Ce nici bănuiesc, te-asigur, ce sacrifici pentru ele...

PAUL.

O! nu...

MIHAIL.

Care nici pe tine și nici munca nu-ți cinstesc
Inse cu cochetăria inima ți-o chinuesc...

PAUL.

Care, ca isbândă mare, ca triumf, țin nebuneșce.
In idiot să prefacă pe acel ce le iubeșce...

MIHAIL.

Care-apoi, ajunse-odată la acest sfêrșit dorit,
Și ne-mai vèđend intr'ênsul decât un întéiu venit,
Făr' a-l prevesti, il lasă cu adâncă nepăsare:
Nu-s femei, ci niște monștri cu sêlbată purtare.

PAUL.

Da, la ele nu e mila cea dintéi virtute, nu...
E un adevêr acesta... Dar de unde il șcii tu?

MIHAIL.

O! de sigur nu prin mine, după cum ai crede póte.
Dar de-atâtea ori in viéța martor fui l'aceste tóte,
Că n'aș vré să fi și-aicea...

PAUL.

Dormi atuncia liniștit!...

A 'nceput o indoélă că de ea aș fi iubit;
Când voi fi sigur de-acésta totul, jur, se va decide:
In opt zile mult, disprețul a mea rană va inchide.

MIHAIL.

Cu adevêrat?

PAUL.

Iubirea fără stimă póte fi?...

MIHAIL.

S'a vèđut...

PAUL.

L'aceea póte care nu mai pot simțf...

MIHAIL.

Đeu, acésta chestiune nu e tocmai deslegatá:
Dragostea, cu tot disprețul, e o bólă prea ciudatá;
Diagnostica ei scapă medicilor, — bólă grea,
Inimi cât de tari cuprinde; dór nu ține mult, — de ea
E tot ce să póte đice...

PAUL.

Plâng pe cei ce rabdă 'n șcire

Un chin rușinos ca ásta... Când iubesc prin amágire,
Nu țfu mult...

MIHAIL.

Din lumea mare-i?

PAUL.

Cel puțin îi đicem...

MIHAIL.

Deci,

E din lumea ceea unde buna-cuviință 'n veci
Năbușeshce-adânc puterea simțimintelor, și unde
Codul social restringe pasiunile profunde,
Pasiuni cu care-acolo se petrece intr'o đi
Și de care prea degrabă toți incep a obosf...

PAUL.

Ce să-ți spun, și legătura-mi a 'nceput să obosescă...

MIHAIL.

Cel puțin fágădueshce-mi, când o fi să se sfêrșeshcă,
Să nu te mai legi pe urmă intr'un chip așa nebun...

PAUL.

Ai cuvêntul meu...

MIHAIL.

Intr'ênsul tótá 'ncrederea mi-o pun.

(Va urmă.)

RADULESCU-NIGER.

~~~~~

Sînt fórté puțini ómeni, cărora să nu le fie rușine
că s'au iubit, când nu se mai iubesc. (*Larochefoucold.*)

*

De multe ori crimele nu sînt pedepsite decât pe
ceea lume; dar greșelile se plătesc tótdéuna 'n lumea
acésta. (*Châteaubriand.*)

*

Legile nu sînt decât formula moravurilor.

Cristof Colu^mb.

Numirea persónelor la Etrusci.

(Fine.)

9. Sufixele séu terminațiunile numelor la Etrusci.

A) Prenumele.

Prenumele, adecă numele de chemat (ađi de botez) cele masculine adecă ale bărbatilor, in nominativ singular s'au terminat:

1. In *as* și in *a* p. e. Thanas, Tinas, Veltas, Ramn-thas, Ramthas, Ramathas, Venela.

2. In *e* p. e. Sure, Tite, Quinte, Faste, Larce, Marce, Maerce, Mamerce, Mamerse, Aule, Lencle, Sethre, Cae, Cneve, Cure.

3. In *i*, p. e. Luci, Papli, Ati.

4. In *u*, p. e. Velu, Laru, Vetu, Luchu, Autu, Ramthu, Ravnthu, Thancvilu.

5. In *iu*, p. e. Atiu, Lartiu, Larsiu, Laziu, Auliu.

6. In *us*, p. e. Velus, Lasus, Marcvus, Ravnthus, Vethurus, Venerus, Venelus (latinisate.)

7. In *t, s, r*, p. e. Arunth, Arnt, Arnth, Lart, Larth, Lars, Laris, Vels, Teths, Machs, Vinuchs, Marces, Thacer.

Prenumele finite in vocale, in genitiv primesc pe s la capăt: Numa-s, Lalu-s, Antu-s, Tite-s, Aule-s, etc.

Prenumele aceste etruscice mai tóte se află la Latini, La Tmbri, la Osci și la Sabini, cu terminațiuni acuș asemeni, acuș speciale, p. e. la Latini in *us* și *ius*

B) Numele de familiă.

Numele de familiă la Etrusci sânt:

1. Séu numele neschimbat al tatălui, séu al moșului, adecă al fondatoriului de familiă, p. e. unul din cele de sus.

2. Séu nume derivate dela fondatoriul familiei, adaugându-se sufixe de regulă in formă de adjectiv, cari dau înțelesul, că fiul se ține de acel tată, că s'a născut dela acel tată. Acesta e un *us* și in limba latină.

Sufixele aceste sânt multe p. e. *io, ta, tha, to, ati; na, no, nio, ona, uno, mna, lo, ra, ro, va, vo* etc.

La Etrusci formațiunile vechi pentru numele de familiă mai adese sânt cu sufixul: *na*, p. e. Tusna, Tina, Hathna, Rusna, Tarchna, Pepna etc. In *na* sânt numele cele mai multe ale țeilor etrusci p. e. Tina, Hathna, Thalna etc.

La Etrusci in massă mare se află nume de familiă in *io*, precum la Latini, Falisci, Umbri, Oschi și Sabeli. La Gintile vechi ale cetății Romei, mai tóte numele de familiă aveau sufixul *io*, — ce peste tot a ramas și la Italiani, dar Latini pe *io* l'au l'au strămutat in *ius*, iară Etruscii in partea cea mai mare in *ie*, p. e. Klumie și Culmius.

La Greci sânt in *ios* p. e. Telemo-ios, Laert-ios, in sanscrita in *ja, jia* (ia iia).

Pe Români deosebi îi interesază numele de familiă, finite in *ie*, despre cari pe larg in alt loc.

C) Supranume.

Supranume la Etrusci se dedea de regulă ca al treile nume, după prenume (de botez) și după numele de tată séu de familiă (prolecă, cognome.) Aceste supranume se finiau:

1. In *a* p. e. Alfa, Cana, Catha, Loa, Cecha, Sceva, Vala, Vara, Thana, Tanna, Papa, Scura, Sanza.

2. In *as* p. e. Cechas, Mlacas, Papas.

2. In *e* p. e. Pacre, Raute, Ranhe, Palpe, Crespe, Scire, Tache, Cale, Scune, Lusce, Visce, Tisice, Thauré, Tufle, Cavusle, Lautnesclé.

4. In *u* p. e. Afu, Athnu, Cecu, Cerichu, Cerinu, Crapilu, Caru, Caspu, Cencu, Certu, Cretlu, Fulu, Maru, Lachu, Lucumnu, Sachu, Thanicu, Tunu, Turu, Upiku, Velturu, Venu, Vescu, Velthornu, Zichu, Zuchu etc. Aceste cer asemenea o pertractare specială.

5. In *us* p. e. Scunus, Thaurus, Viscus, Senkus.

6. In consonantă p. e. Ucar, Zilat (și Zilath), Pafacs, Trecs, Cver, Velthuv, Rumach, Velsnach, Cusiach, Suetinach, Rhamtes.

D) Nume de femei etruscice.

In inscripțiuni se află următoarele:

Acha, Aula, Arnza, Arnthia, Caia, Caiia, Fastia, Hostia, Larthia, Lartia, Lariza, Lartha, Larza, Lucia, Pia, Ramtha, Rantha, Ranthula, Ravnthia, Setria, Thana, Tita, Titia, Vela, Velia, Veilia, Venza. Aulesi, Cai, Luvci, (Lucia), Piei (ce se ved a fi scurtate, lăsându-se afară a din capăt) Prusathne, Thanchvil, Thanchrvil, Thanachvel, etc.

Criptele Etruscilor erau zidite cu table de pėtră și erau spațiose ca niște case, niște salóne mari. Acolo pe pėreții de pėtră și pe sicriile de pėtră, se tăia, se ciopliă, se tipăria numele strămoșilor, a părinților și a neamurilor, și apoi feciorii, nepoții și strănepoții continuau tipărirea numelor respectivilor in acele petri. Pentru acésta mormentul familiar al unui Etrusc avea prețul unui museu al părinților și strămoșilor, al unei diplome de nobili, din care strănepoții cunoșcea pe toți antecesorii lor.

In acest mod despre numele familiare etruscice sânt datele cele mai sigure și mai multe, și acésta sistemă, pentru ca să se deosebescă — cei cu un nume asemenea — de alții, a desvoltat felurite numiri de persóne in sinul unei familii și al unei gintii.

Deci și din cele arătate până aci, trebuie să recapitulăm cele premise și anume:

că coloniile romane aduse in Dacia încă acasă in Italia au avut legătura de sânge și de limbă cu Etruscii; că in coloniile romane s'au adus numer considerabil de Etrusci latinisați, adecă romanisați; că limba etruscică romanisată in Italia, a avut influință mare asupra formării limbei nóstre in Dacia; că légănul coloniilor romane din Dacia, in parte mare a fost Etruscia nordică și marginile ei.

Alte doveđi in viitor.

DR. AT. M. MARIENESCU.

Proverbe.

Mai bine e să ștergi lacrămile unui nefericit, decât să obții zimbete dela o mie de principii. (Chinez.)

*

Așteptarea multă costă mai mult decât un singur resboiu. (Danez.)

*

Nimeni nu remâne sărac, făcând pomană. (Italienesc.)

*

Vanitatea e pāvaza prostiilor. (Danez.)

*

Leneșii trăesc din sudórea altora. (German.)

*

Cine n'a gustat amarul, nu șcie ce e zaharul. (Románesc.)

SALON.

Farniente.

(Din notele unui om avut.)

N'am putut dormi t^otă n^optea: M'am intors și pe o parte și pe alta de o mie de ori, fără ca somnul să se indure a-mi inchide ochii. T^ote prostiele din timpul unei luni întregi îmi treceau prin minte și me țineau deștept.

Și corteglul lor eră lung, lung fără fine ca o procesiune oficială. Mi-am adus aminte de toți nebunii și de t^ote nebunile, de toți proștii și de t^ote proștele, am vorbit cu toți căci par că le auđiam glasurile lor supărătoare vijiindu-mi pe la ureche ca o bucată musicală de Wagner séu de G. Ștefănescu. Insedar îmi scuturam capul ca să gonesc t^ote ideile astea din creeri! Insedar îmi astupam urechile! Eram mai nefericit și mai torturat ca un privitor din stalurile de lângă orchestra teatrului național! Cătră ăiună obosit a început să me fure somnul. Dar ce folos? Părăsindu-me șgomotele lumii imaginare care trăise in creerii mei, încep^u lumea reală cu șgomotele ei și mai asurđit^ore. Am fost silit să me deștept vr^ond nevr^ond. Cu toți banii care i-am, n'aș fi putut plăti mulțimea ce trece înc^oce și in colo pe la ferestrele mele, după treburi, n'aș fi putut, dar aș fi vrut f^orte mult! Ce lucru mare și banii decă nu-ți indeplinesci cu ei t^ote fantasiile!

M'am aședat la m^esă și nici n'am apucat să respir de doue-trei ori și servitorii mi-au adus o duzină de scrisori, de cărți de visită, de bilete de teatru, de concert, de bal, de loterii, de contribuții, de cerșetorie, de D^eu mai șcie ce. Iți trebuie timp și ostenelă ca să citești atâtea fl^ecuri. Am dat bani pentru t^ote biletele de teatru, de concert, de loterie, etc. In fiecare ăi arunc acestor cerșetori câte un pumn de aur, dar nici odată nu me duc să le gust m^ancările artistice. Când plătesc ăce bilete pentru una și aceeaș ăi, cum aș put^e să me impart in ăcece? Ah! e ingrozitor! lumea te crede hamal și pace bună. N'am umblat o lună de ăile nici o oră măcar pe jos, dar cu t^ote astea d'acasă și până la Hugues aș osteni.

M'au sfătuit unii să me duc in Italia și să-mi petrec ăilele sub cerul ei de primăveră. Par că n'am fost de atâtea ori și in Italia! Muriam de necas când vedeam pe respelații acei de Lazzaroni că stau intși cu fața la s^ore, imbăt^endu-se de mirosul portocalilor și neav^end altă grije decăt d'a num^erá pas^erile care treceau pe cer și d'a m^eșurá cu ochii cât e dela ei și până la orizont și d'ac^u până la mare și dela mare până la cer.

Aș fi dat mult să nu mai auđ țip^and prin pregiurul meu v^end^etorii italieni cari pentru câteva monede își cheltuiau vocea și timpul.

La pr^and am m^ancat ca un cerșetor. D'abiá am gustat din cele ăcece séu douespreăce feluri de bucate ce mi s'au adus. Se vede că nu mai șcie nimeni să găt^escă nicăeri. Bucatele au fost afară din cale rele. Le-ar fi refusat chiar un căne. Vedeam in se pe lângă mine lumea m^anc^and cu poftă, ba încă unii imbucau cât puteau. Niște deputați — ămeni din provincie de sigur — au m^ancat trei ănși un curcan fript întreg!.. M'am cutremurat!..

Am eșit pe stradă in trăsura și singura ostenelă

la care m'am dat a fost numai aceea de a-mi sc^ote p^alăria dinaintea unor d^omne cunoscute. T^otă mișcarea asta esagerată pentru puterea unui om m'a obosit. Ajuns acasă am intrat in salon și ac^u m'am cufundat in ea. Am așteptat patru ciasuri să vie mai iute séra. Ah! ce supliciu! Timpul e un torturător care ne strⁱnge de gât fără milă. Cu ciasornicul in mână am num^erat fiecare secundă care trecea și-mi luam adⁱo dela fiecare, șciind bine că n'am să o mai int^elnesc nici odată. Minutele mi s'au p^arut ore, orele ani. De ce o fi merg^end ore timpul așă incet? Ce dracu! dec'oi fi os^andit să-mi num^erá t^ote secundele vieței, voi av^e de indurat chinul cel mai crud care s'a v^eđut vre-odată. Am doue-ăci și cinci de ani și aș voi să fac din timp o mince pe care s'o strⁱng și s'o lungesc după voe. Nu pot! Și la ce-mi serveșce avuția mea decă nu pot să-mi indeplinesc or-ce fantasie!?

M'am uitat in bibliotecă și am num^erat câteva sute de volume gr^ose pe care nu cređ să le fi scris vre-o mână de om, căci n'ar fi putut pentru t^otă lumea! Ar fi murit de oboselă! Eu numai num^eránd volumele și-am ostenit. Dar ămenii care lucr^eză la case, ce fel de ămeni vor fi ei? De sigur că nu s^unt rude cu mine! Nul! Acei muncitori asidui cari pentru un leu lucr^eză ăcece ore pe ăi, nu s^unt ămeni, s^unt cu totul altceva. Și apoi ce atăta ostenelă! Ce atăta muncă silnică când vieța este destul de amară chiar st^and in repaus și av^end t^ote dorințele implinite la moment! Pentru cine g^and^eșce? pentru cine scrie? pentru cine vorbeșce? pentru cine zideșce omenirea asta vecinic neast^em^erată? Aceste mușce care sb^arn^eie de-ți ia auđul până când frigul morței le inghiață una câte una și le tr^ant^eșce din sborul lor zvăp^aiat! O să rem^ae posterității! Posterității! Asta e ca și când aș ăice: fac p^ane ca s'o m^an^ance m^ane altul!

Séra m'am dus la o serată cu danț și am obosit numai privind la lumea ce danță. Numai v^entul produs de mișcarea rochiilor de mătase m'a ostenit. M'am g^andit: pentru ce or fi danț^and ămenii aceștia? Și ce-o fi result^and din agitațiunea ac^osta a lor? De sigur că omenirea n^ostră face multe lucruri din obicei, fără a-ș put^e da socot^ela pentru ce le face!

Am mai dat séra încă vre-o ăcece visite pe la prietenii mei din aristocrație. Pe drum am dat unui cerșetor un napoleon și de bucurie l'a apucat epilepsia! Mi-am obosit f^orte mult urechile ca să ascult intr'un loc pe cel mai prima violonist din Europa. Nu c^antă decăt bucăți de concert ale căror note erau aranjate nu după inspirație, ci după niște calcule matematice și din care reeșia o uruitură amestecată cu un complex de șgomote ce numai dracu le int^elege. Și t^ote bucățile aceștia erau numite capo-d'opere, semnate de cei mai iluștri maestri. Mi-am obosit prea mult privirea uit^andu-me și la niște picturi d'ale lui Corot, Eug. Delacroix, Ingr^es, Makart și alții. De sigur că am să le vizez și la n^opte. Am dat m^ana cu atătea m^ani albe și frum^ose de dame, încăt simț necesitate de a-mi odihni brațul drept intr'un bandaj de mătase.

Dar am cugetat prea mult pentru ađi și simț că am să cađ de oboselă.

DIMITRIE TELEOR.

Trebuie să incepi a fi ănsuți ceea ce dorești să-ți fie copiii.

*

Cine e prea bogat in sfaturi, e sărac in fapte.

O probă primejdioasă.

Napoleon I, înainte de a întreprinde resboiul cu Rusia, și-a pus de gând să-și facă un peptar de oțel, prin care să nu pôta străbate glonțul.

Aușind, că în Paris e un meșter-ferar foarte bun, împăratul îl chiamă la dânsul și-i ăice:

— Ascultă, meștere! Poți să-mi faci un peptar strașnic de oțel prin care să nu pôta trece glonțul?

— Pot, Majestate.

— Bine. Fă-l și peste 10—12 ăile să vii cu el la mine.

Peste câteva ăile, meșterul vine cu peptarul. Napoleon îl chiamă la dânsul în odaie, se uită cu de-amănuntul la peptar și ăice meșterului:

— Ești sigur, că nu trece glonțul prin el?

— Sigur, Majestate!

— Atunci îmbracă-te întei tu cu el.

Meșterul se îmbracă cu peptarul. Napoleon umplu cu glonțe mari două pistole, puse pe ferar într'un colț al odăii, cam 10 pași departe de dânsul și-l ochi.

Trase un foc. Glonțul isbi peptarul, dar se turti și căđu jos. Bietul meșter făcea fețe fețe, dar nu putea ăice nimic de frica lui Napoleon.

Impăratul mai trase un glonț și încă unul și încă unul. Tote glonțele se turtiau de peptar și nu puteau străbate prin el.

— Bravo ție meștere, strigă Napoleon, uite pentru peptarul ăsta minunat îți dau 18,000 de franci.

Meșterul căđu în genunchi de bucurie. Impăratul îi numeră banii și-i porunci să se ducă. Meșterul eși ăicând împăratului:

— Majestatea Văstre are acum două pepturi de oțel și cel de desubt e mai tare, ca cel făurit de mine.

*****

Cristof Columb.

— La ilustrațiunea de pe pagina 425. —

Ăilele aceste se țin la Genua în Italia niște serbări strălucite, în onărea lui Cristof Columb, care, născut la Genua, înainte de asta cu patru sute de ani a plecat să descopere dincolo de mări pământ nou și la 12 octombrie și-a pus piciorul pe pământul american.

Serbările aceste, despre care am mai vorbit, se țin în trei locuri: în Italia, unde s'a născut Columb; în Spania, care i-a dat cutezătorului navigator ajutorul cerut; în sfârșit în America, pe care a descoperit-o.

Originea lui Columb se perde în negura tradițiilor, căci dânsul și-a tănuuit descendența, din cauza — după unii — că s'ar fi coborât din o familie care trăia din jafuri de pe mare, ba în tinerețele sale și el să fi fost atare hoț de mare.

S'a născut la 1446 séu 1447. Ca marinar umblat în lume și om de geniu, a presupus că cea mai mare parte a globului nostru nu pôte fi acoperit de mare și decă plecăm din Europa spre apus, de bună sémă trebuie să dăm de mai multe părți de pământ.

Convins de acésta, s'a adresat mai multe curți, cerând ajutor pentru expediția sa, dar însădar. În sfârșit regina Isabella a Spaniei i-a dat trei năi mici și cam 15,000 fl. Cu aceste a pornit și a descoperit America.

Portretul nostru e copia celui ce se află în muzeul maritim din Madrid.

B o n b ó n e.

Dna Văduvescu, care, după mórtea bărbatului ei dintei s'a măritat, e înamorată nebuneșce de cel de-al doilea. Ea ăicea deunăđi unei prietene a sa:

— Ce fericit ar fi Costică, săracu, decă ar vedé cu ce om încântător a fost înlocuit.

Preotul: (Cătră un țeran). — Fiule, păzeșce-te de rachiu ca de ucigă-l crucea, pentru că rachiul e cel mai mare dușman al ómenilor.

Țeranul: D'apoi bine părinte, sfinția ta de multe ori ai ăis, că așa stă scris în sf. scriptură, ca să iubim și pe dușmanii noștri.

Bărbatul: Eu sânt așa de fericit, așa de vesel, că așa fi gata să mor în brațele tale!

Nevéstă: Ce ai? Ai inebunit? Nu te gândești că n'ai ajuns încă la pensie?

Intre doi filosofi.

— Multe nenorociri se întemplă din cauza amorului!

— De sigur și una mare de tot mai ales, căsătorial!

oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo

LITERATURĂ și ARTE.

Til Buhoglanda Năsdřavanul. Cine nu cunășce din copilărie acest nume, care i-a făcut atâte ore plăcute? A fost un timp, când literatura noastră poporală — și astăđi săracă — avea foarte puține produse și printre acele «Til Buhoglanda» ocupă un loc de frunte. Atunci în mâna fiecărui șciutor de carte puteai să veđi istoria acésta. Se vede, că ea nu și-a perđut farmecul nici acuma, căci de curénd a apărut în ediție nouă în librăria Ciurcu din Brașov. Ea pórta titlul: «Til Buhoglandă Năsdřavanul», povestit în 35 de snóve cu 30 de chipuri. Ar fi de dorit ca scriitorii noștri să se gândească mai mult la popor și să-i dea lecture din viața și din istoria lui, căci aceste l'ar interesă și mai mult decăt niște localisări séu romanisări, cari totuș au un aer străin. Prețul 25 cr., đece esemplare 1 fl. 50 cr.

Gramatica limbei românești. A eșit de sub tipar la Brașov, în editura librăriei N. I. Ciurcu: «Gramatica limbei românești», sintacsă, etimologie, fonetică, și ortografie, stil, întocmită în două cursuri concentrice, pentru școlele populare, de Ión Dariu. Cursul I, pentru anul al 3-le și al 4-le de școlă. Ediția a treia, prevăđută. Acest manual a fost bine primit în școlele populare, ceea ce se probéză și prin faptul, că acum avem înaintea noastră ediția a treia. Autorul ăice, că s'a servit de ortografia Academiei Române, dar s'a abătut mult dela acésta. Nu pricepem, de ce scrie «ediția» în loc de «ediție», «poșiția» în loc de «poșiție», căci nici nu se pronunță precum scrie, nici nu e bine așa. În o carte de școlă n'ar trebui să 'ntorcăm limba, ci s'o prezentăm în formă cât mai ușoră. Tocmai din motivul acesta ar fi de dorit ca manuale de aceste să se scrie în o românească cât mai curată și să nu fie îngreunată de niște neologisme, pe care băetul țeranului nu le pricepe. Prețul 25 cr.

Veterinarul popular. Cine vré să vindece, fără ajutorul veterinarului, tóte bólele interne și externe ale animalelor domestice ca: cai, catări, asini, tauri, boi, vaci, viței, berbeci, oi, miei, capre, porci, epuri de casă,

pisici, câni, găini, curcani, gășce, rațe și porumbei, să cumpere «Veterinarul Popular», la administrația diarului «Universul» în București cu prețul de lei 3, b. 50, se trimit franco în toată țera. «Veterinarul Popular» mai conține instrucțiuni practice pentru creșterea, îngrijirea și metoda contra stîrpicunii vacelor, precum și cura contra turbărei, după procedeul dlui Pasteur.

Regina Bucătăriei. În editura tipografiei «Universul» din București a apărut o carte de mare folos pentru ori-ce familie, adică «Regina Bucătăriei.» Cu această carte, fiecare poate prepara singur ori-ce fel de mâncări, prăjituri, dulcetuuri, șerbetuuri, inghetate, compoturi, siropuri, liqueururi și fructe în spirt. Mai conține și instrucții pentru a îndrepta vinurile. Cu lei 2, b. 50, se trimit franco în ori-ce parte din țera.

De ale diaristiceii române. «Gazeta Poporului» din Timișoara anunță în fruntea numerului seu din urmă, că numărul precedent a întârziat din cauza, că tipograful n'a mai voit să tipărească foia, temându-se de pagubă, căci numărul restanțierilor, adică a ómenilor cari primesc foia regulat fără inse d'a și plăti astfel abonamentul, e grozav de mare. Face dar un ultim apel la cinstitele lor persoane, să-și achite datoría, căci în cazul contrar publicaținea foii se va sistá.

O revistă nouă. La 15/27 septembrie va apăre la București, în editura diarului «Universul» o revistă nouă sub titlul: «Universul Ilustrat», care va eși de doue ori pe lună, publicând și lucrări originale.

TEATRU și MUSICĂ.

Societatea pentru fond de teatru român, precum anunțarăm în nr. trecut, își va ține anul acesta adunarea generală în Brașov, unde românii au primit cu căldură idea acésta. Spre a face adunării o intimpinare cât de ospitală și spre a arangia din incidentul acesta unele festivități sociale, s'a și ales un comitet executiv, care ș-a și început lucrarea. Primul act al comitetului a fost ficsarea ăilelor adunării; deci acum putem să prevestim, că adunarea se va ține în 25 octombrie v. (6 novembre n.) și ăilele următoare.

Reprezentăție teatrală în Alba-Iulia. Duminecă la 6/18 l. c. câțiva diletanți ron ăni vor arangia în Alba-Iulia la otelul «Sóre» o reprezentație teatrală, urmată de dans. Programa: 1. Se vor preda piesele teatrale: a) «Proba de foc.» Comedie într'un act după A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea n. Bogdan. Persónele: Clara de Hohenstein și Margaretha de Immenthal, doue vėduve tinere, domnișórele E. Rada și E. Berghian; Cordula, cameriera Clarei, domnișóra V. Cirlea; Wallfried, un aprod, dl P. Simtion; Cavalerul Wenzel de Rhingau, dl T. Strajan; Gelasiu, servitorul lui, dl I. Strajan; b) «Prin mórte la victorie.» Comedie într'un act după A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea n. Bogdan. Persónele: Boerul Costache, mare proprietar, dl Iuliu Roșca; Victoria, ficia lui, dșóra Eugenia Berghian; Frunđescu, căpitan de infanterie, dl P. Simtion; Niță, servitorul lui, dl Iacob Strajan; Florescu, căpitan de cavalerie, Basiliu Iliș; Vintilă, servitorul lui, dl Toma Strajan; Stan, cărămidar, dl Augustin Cimbulea. 2. Dans.

Serbările dela Poeni. La 4 septembrie s'a sfințit biserica gr. c. în comuna Poeni, la marginea spre Biharea a comitatului Cluș, iar séra s'a ținut concertul pe care-l anunțarăm în nr. 34 al foii nóstre, arangiat și dirijat cu multă pricepere de dl Vasile Teotelecan.

Ambele la olaltă au fost o prea frumoasă serbătoare culturală-națională, care a intrunit lume multă din părțile acele. Concertul s'a deschis prin o cuvėntare rostită de dl Ioan Pop. Apoi s'a executat programa ce o publicarăm; corul invėțătorilor, improvizat și condus de dl Teotelecan, a fost mult aplaudat, precum și predarea canțonetei «Soldan vitėzul.» În piesa «Arvinte și Pepelea» au jucat fórte bine dșóra Iulia German și dnii Demet. Zah și Vas. Teotelecan. După reprezentația teatrală a urmat dansul, care s'a început cu Ardeleana și a ținut până dimineța. Printre dame s'au vėđut dnele: dr. Isac, Iuliu Coroian, Tului Roșescu tóte din Cluș, Ioan Pop din Morlaca, Gall din Secuieu, Gavrița Farcaș, Gavril Condor și Ioșif Moldovan din Călata-mare, Truța din Ciucea, Stefan Pop din Fild, Nichita din Zėlau, Iosif Stănescu din G. Oșorhei, familia Glassner din Poeni și dșórele Mariți și Amalia Roșescu, Ana și Maria Condor, Regina Chiffa, Iulia German, surorile Gall, Iustina Pop, M. Nichita și altele.

Concertul din Ciacova, anunțat pe séra adunării generale a Reuniunii invėțătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului, adeca pe 10 septembrie n., s'a ținut cu mare entusiasism și succes. Protopretorele inse întėiu a censurat programa și a șters piesa «Hai în horă» pentru cuvėntul «horă.» La concert luară parte mai multe coruri, afară de cel din Ciacova. S'a început cu «Crėnga ruptă» de Vidu cãntată de corul plugarilor români din Ciacova, sub conducerea lui I. Uzon. Apoi corul vocal român din Petroman, condus de președintele ei dl paroc Vinc. Goiț, a cãntat «Junimea parisiană.» Dșóra Aurora Feicht a executat pe pian «Fantasia» din opera «Lucreția Borgia.» A urmat brillantul debut al corului bărbătesc din Biserica-albă, care a cãntat «Iată ăiua triumfală» de Humpel. Dna Iulia Chudy a cãntat din gură doue frumoșe piese nemțesci: «Sonne der Sonnen» de Abt și «Nur dich allein» de Ziehrer. Apoi iarăș corul din Biserica-albă a cãntat «Pe malurile Prutului» de Porumbescu. În locul piesei «revoluționare» oprită «Hai în horă», s'au cãntat altele. După concert urmă balul, în care membrii corului vocal român din Petroman au jucat Călușerul, Bătuta, Țesuta; dar Hora s'a oprit, căci Hora — e «Horă.» Comic de tot.

Corul dela Chiseteu, care în mai multe rėnduri a cãntat cu mare succes în concertele adunărilor generale ale societății pentru fond de teatru român, ba la cele din Caransebeș și Orșova a jucat și câte o piesă, «Ruga dela Chiseteu», s'a rentors acasă cu lauri bine-meritați, căștițați la Sibfiu, Seliște și Blaș, unde dete câte un concert. Comitetul arangiator din Sibfiu a fotografiat intregul cor, din care toți membrii vor căpėtá câte un esemplar drept suvenire. Este de dorit, ca succesele corului dela Chiseteu să indemne și pe fruntasii poporului român de prin Ardeal să inființeze astfel de coruri și pe acolo.

Producțiune teatrală în Bistrița. Tinerimea română din Bistrița a arangiat la 15/27 august o producțiune teatrală urmată de dans. S'a jucat: «Arvinte și Pepelea», comedie într'un act de V. Alecsandri, «Mirésa Dracului» comedie și în sfėșrit un dialog. Mai mare succes a avut piesa «Mirésa Dracului» jucată de drele Susana Sângiorghean și Aurelia Petringel, dimpreună cu dnii Sevastian Bota, Al. Oct. Suciu, Ioan Horhondar și Pavel Beșan. Dialogul a fost predat de dnii A. O. Suciu și I. Horhondar. Dansul urmat după reprezentația teatrală a fost fórte animat.

Un nou teatru la București. Teatrul Maican va fi gata în anul acesta. În luna novembre vor incepe

reprezentațiile de operetă. Teatrul va purta numele de «Teatrul Lyra.» El are un rând de benóre după modelul teatrelor franceze, 2 rânduri de loge și o galerie. Scena este foarte mare. Pictura tavanului este făcută de dl Romeo Gerolamo, pictorul teatrului național. În curând se va începe instalarea interioară, de ore-ce logile și interiorul sânt gata.

Colecție de coruri. La București a apărut o colecție de mai multe coruri, într'un frumos volum, pentru usul școlarilor, de neobositul profesor de musică, dl I. Costescu. Aceste coruri se găsesc de vânzare la librăria Farchy, Calea Victoriei 55 și la autor, strada Schitul Maicilor 5, în București.

BISERICĂ și ȘCOLĂ.

Știri bisericesti și școlare. Dl dr. Vasile Lucaciu, paroc gr. c. în Șisești, carele în timpul din urmă a avut un rol important în mișcările românilor, este suspendat din oficiu de către episcopul Gherlei, pentru motivul că face politică și-și neglijează afacerile parohiale. — La Arad esamenele de cvalificațiune învățătorești se vor ține la 15/27 septembrie.

Noul vicar gr. or. al Orăzii. Prea Cuvioșia Sa, părintele protosincol, vicar episcopesc și președinte al consistoriului gr. or. din Oradea-mare Iosif Goldiș, a fost chirotesit în catedrala aradană într'u archimandrit de către Pr. Ssa părintele episcop al Aradului Ioan Mețianu. Noul archimandrit și vicar la începutul acestei săptămâni a și vinit la Oradea-mare, unde ș-a ocupat postul. Il salutăm cu bucurie în mijlocul nostru!

Adunare de învățători oprită. Ceea ce se 'ntemplă 'n anul acesta cu intrunirile noastre culturale, nu s'a mai întemplat nici odată. Solgabireii au oprit mai multe adunări de ale despărțimentelor Asociațiunii transilvane, precum și unele conferențe didactice de ale învățătorilor noștri. Șcirea despre oprirea cea mai nouă ne sosește dela Ciacova, unde eră să se țină adunarea generală a reuniunii învățătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului. Oprirea s'a făcut de către protopretorul cu numerosă asistență de gendarmi, din cauza că adunarea n'a fost insinuată în limba maghiară, ci în românește. Diarele șoviniste anunță cu cea mai mare bucurie această oprire.

Peregrinagiu la Hodoș-Bodrog. De câțiva ani poporul român din părțile banatice ale diecesei aradane a început să facă peregrinagiu la mănăstirea Hodoș-Bodrog. În anul acesta, la serbătorea Adormirii Maicii Domnului, asemenea s'a adunat acolo un numer mare de credincioși. La serviciul divin și în anul acesta a pontificat Pr. Ssa părintele episcop Ioan Mețianu, asistat de Pré Cuviosia Sa părintele vicar episcopesc Iosif Goldiș, protosincolul Augustin Hamsea, de ieromonachii de acolo și de alți preoți, printre cari și dl Ioan Istin din Mihala, care a condus acolo pe credincioșii sei.

La școlele din Blaș s'au făcut înmatriculările în 1, 2 și 3 a l. c. În gimnasiu sânt înscriși până acura 465 școlari, la preparandie 89, la școla normală 178 școlari, și la școla de fetițe 114 școlare. Numerul total al tinerimii înscrise la școlele din Blaș este așădară până acum de 846. Aici, scrife »Unirea« nu sânt computați alumnii seminariului teologic și teologii esterni

Carte școlară oprită. Consistoriul archidieceșan din Sibiu a oprit întrebuințarea în școle a abecedarului maghiar de Fr. Koóș și I. Dariu, din cauza că

acest manual nu are încă aprobarea sinodului arc diecesan.

C E E N O U ?

Hymen. Dl Corneliu B. Popovici din Iațeg la 24 septembrie se va cunună cu dșora Victoria Vlad, flica dnei Aurelia Vlad în Orăștie. — Dl Iosif Andreicovici, cassar la stația Bușteni din Maramureș a căilor ferate de stat, s'a logodit cu dșora Iulia Stefanovici, flica dlui Petru Stefanovici notar cercual în Zabalț.

Știri personale. Dl Iosif Hosszu, vicepreședintele innaltei curți de compturi în Budapesta, a fost distins de Maj. Sa cu ordinul coronei de fer cl. II. Dl Iosif Hosszu, precum se șcie, e și președintele societății pentru fond de teatru român. — Dl Titu Maiorescu s'a rentors din străinătate la București. — Dl dr. George Pop ș-a deschis cancelăria advocațională în Zălau.

Asociațiunea transilvană. Despărțimentul Sebeș va ține adunarea sa generală la 6/18 septembrie în comuna Vințul-de-jos, sub presiul dlui D. Pompiliu Isac director, dl Z. Mureșan notar. — Despărțimentul Zernești a ținut adunarea sa generală în Zernești la 4 septembrie, sub presiul dlui Nic. Găroi. S'a constatat, că 'n anul trecut s'au trimis în cassa centrală din Sibiu 118 fl.

Reuniunea femeilor române din Abrud și impregiurime va ține adunarea sa generală în 8/20 l. c. în Abrud, sub presiul dnei Ana Filip, secretar dl Alexandru Ciura. Se va ceti raportul comitetului, se vor revede socotelile, se va alege comitetul, se vor incassă tacselle și se vor discuta eventualele propuneri și interpelări.

Memorandul studenților universitari români din Graz, Viena, Budapesta și Cluș, cu datele și dovedile sale concrete a produs un vifor în diaristica șoviniștilor. — Inteu s'a propus ca tinerimea maghiară dela universitatea din Budapesta să-i facă un respuns. Apoi idea acesta s'a părăsit, căutând a detrage din valorea memorandului, prin afirmațiunea că tinerimea română dela universitățile din Budapesta și Cluș n'are nici o parte la compunerea aceluia și că totul s'a făcut fără șcirea ei. La Cluș s'au și găsit patru studenți de origine români, cari au publicat în limba maghiară un protest, susținând, că memorandul s'a scris fără șcirea universitarilor români de acolo. Bucuria șoviniștilor a fost mare; dar iată că din partea universitarilor români din Budapesta dl G. Maior a declarat numai decât, că memorandul s'a făcut cu șcirea și conlucrarea lor. Iar dl Iuliu Maniu, student la universitatea din Cluș, vine și spune în diare în numele colegilor sei, că 58 de tineri români dela universitatea din Cluș ș-au fost dat în scris invoirea și promisiunea d'a lucră la memorandul acela și că prin urmare acela s'a edat și în numele lor.

Reședința prințului Ferdinand al României. Pentru cei ce citesc diarele pare a fi o enigmă unde are să fie reședința moștenitorului de tron al României, căci mai în fiecare săptămână se indică altă localitate. Abia în nr. trecut anunțarăm și noi, că noua părechie va ședé la Poeni lângă Iași și iată și trebe s'o desmințim. Acuma «Timpul» scrife că reședința de iernă a principelui Ferdinand și a principesei Maria va fi în palatul dela Cotroceni, iar véra Altețele Lor vor avé reședința la Sinaia. În acest scop regele Carol a dat ordine să se facă nouă construcțiuni lângă casa de vânătoare, care va fi cu totul transformată, devenind palatul

de v^{er}ă al Altetelor Lor. La palatul dela Cotroceni vor începe deasemenea în cur^{en}de lucrările de transformare.

»**Vulturul**» are proces de presă. F^oia umoristică «Vulturul» din Oradea-mare, care s'a ocupat mai cu s^{em}ă pe terenul social, publicând de cur^{en}de o poezie politică, s'a pomenit cu o agita^{ți}une mare în potri-va-i printre ascultătorii maghiari ai academiei de drept d'aici. Redactorul respun^{de}tor al «Vulturului», dl Justin Ardelean, fiind ^{en}suș jurist în anul al patrale la aceeaș academie, a fost citat de corpul profesoral înainte sa, unde dsa a declarat că regretă acea publica^{ți}une. Colegii lui inse nu s'au mul^țămit cu atăta, ci au pretins, ca să publice acea regretare și în f^oia sa. Într'aceste procurorul regesc din Dobri^șin, ca acusator în cauze de presă, a intentat dlui Justin Ardelean proces de presă. Prima ascultare s'a și făcut.

Dieta Bucovinei s'a deschis vineri de cătră președintele țării baronul Kraus, carele a prezentat dietei pe noul mareșal al țării deputatul Ioan Lupul și pe substitutul acestuia deputatul Iosif Rott. Mareșalul țării a depus apoi jurământul și urcând fotoliul presidial, a rostit o cuv^{en}tare în limbile germană, română și rutenă, prin care a deschis dieta. Deputații au jurat mai toți în limba lor. — **Clubul național român** din 13 membrii a ales președinte de on^{or}e pe Em. Sa arhiepiscopul și metropolitul dr. Silvestru Morariu-Andreevici, președinte actual pe dl baron Aleco Vasilco, șef al partidului național român din Bucovina, iar vicepreședinte pe dl dr. Ioan Țurcan, consilier consistorial și deputat în cameră.

BOGLINDA LUMEI.

Cronică mică. *Studentii români la Milano*, în rent^{or}cerea lor dela congresul din Berna, au fost primiți cu mare entusiasm; t^ote diarele de acolo i-au salutată cu căldură. — *Principesa Maria Nicolae Bibescu* a trecut Bosforul în not, însoțită de cumnatul seu contele Leonard Starjenski; bravura lor, în ac^{es}ta epocă, a fost întimpinată cu felicitări de toți. — *Congresul internațional de fiziologie* la Liège s'a închis în 29 august; România a fost reprezentată la acest congres prin dnii dr. Vitzu și Grigorescu, profesori universitari. Dr. Grigorescu a fost ales președinte al congresului.

Un medic român în străinătate. Aflăm din diare, că dl dr. Ionescu, profesor la facultatea de medicină din Paris, a fost însărcinat de cătră guvernul francez să studieze inv^{en}țământul anatomic în institutele de frunte din Germania și Austro-Ungaria. Dl dr. Ionescu este unul din cei mai renumiți medici tineri ai Franciei. Cu bucurie luăm act de acest succes al unui român în străinătate; dar cu părere de reu adaugem, că dl dr. Ionescu, care e fratele ministrului de culte al României dl Tache Ionescu, s'a naturalizat ca francez. România are trebuință grabnică de bărbați inv^{en}țați; acolo trebuie s'alerge cu luminile sale și dl dr. Ionescu, decă vr^e să-și facă datoră de român.

Gluma bărbatului. În diarele trecute, un negustor din Berlin se întorcea dela băi dela Ostanda, unde fusese împreună cu familia sa. Ajung^{en}de la graniță, vameșul încep^u să le revisuiască bagajele. Negustorul voind să facă și el o glumă diase cătră vameș: — Caută, te rog, și în busunarele nev^{es}tii, căci mi se pare că are lucruri de contrabandă. Negustorul șcica, că nev^{es}tă-sa n'are prin busunare decă câteva prăjituri, bomb^one, etc. Femeia inse când au^{di} aceste vorbe îngălbeni și încep^u să-i facă bărbatului seu diferite semne cu ochii, cu mâ-

nile; dar negustorul nu înțelegea ce vrea să diică. Vameșul ascultând de povața bărbatului căută în busunarele nev^{es}tii și găsi... doue pachete cu batiste de Bruxela pe cari ea le cump^{er}ase fără șcirea bărbatului și voia să le trecă de contrabandă. Bărbatul cred^{en}de că face o simplă glumă o sfecli. Batistele au fost confiscate și am^{en}doi soții au fost siliți să-și intrerupă călătoria. Ei au fost duși la comisariat și după un lung interogator au fost dați în judecată ca contrabandiști. Ve^{di} ce face gluma bărbatului.

Prefectul din Petersburg și polițiștii. Dl Vahl, prefectul din Petersburg, are obiceiul de-și pune adeseori pe agenții sei la probă. Despre obiceiul acesta al lui diarele din Petersburg istorisesc următoarele: În diarele trecute, prefectul dăduse o ordonanță prin care opriă trăsurile de a merge repede pe podul Stroganov, care eră cam stricat. Într'o s^{er}ă pe la orele 8 dl Vahl se suⁱ într'o cabrioletă frum^osă cu 2 r^ote și porni încet până la podul Stroganov, dar, cum ajunsese acolo, dete bice cailor și încep^u să fugă repede peste pod. Dar dăd^u de bucluc. Cei doi polițiști, așe^{da}ți la ambele estremități ale podului se aruncară înaintea cabrioletei, prinseră calul de hături și-l opriră. — Nu-i permis să treci în fuga trăsurii peste pod, se răs^ti un polițist. Prefectul, ca să pue la probă pe agenții sei diase: — Bine, mă proștilor, eu s^{un}t prefectul poliției. — Prefectul stăi că-ți dăm noi prefect... și cei doi polițiști îl scoboriră din cabrioletă, îi dete vr'o cățiva ghionți strașnici și-l duseră la comisariat. Negreșit că acolo s'au descurcat lucrurile. Dar bietii polițiști tremurau de frică, auⁱⁿde, că în adev^{er} prefectul eră ala pe care îl ghiontiseră ei. Dl Vahl inse, în loc să-i pedepsescă, le-a dat bacșiș câte o rublă și a doua di a făcut să se lipescă pe zidurile orașului un afiș, prin care el mulțumescă din inimă comisarului de poliție și celor 2 agenți, pentru că își implinesc slujba cum se cade.

Darurile de nuntă în Anglia. Cel mai nou dar de nuntă care a ajuns la modă acum în societatea înaltă din Anglia — s^{un}t animalele vii. Până acum erau preferați caii și câinii, dar ^omenii bogăți au început să-și dăruescă pui de trigri, pantere, maimuțe și chiar elefanți. Chiar Regina Victoria a dat d^șorei Losius, când s'a măritat — pe lângă alte bijuterii — și un căne mare și alb de stână. Un lord a dăruit unei nep^ote un urs de Ural. Decă or merge lucrurile tot așă, o să vedem că fiecare familie bogată engleză posedă o menagerie intr^{eg}ă. P^{ec}at numai că animalele acestea n'aduc nici-un folos ^omenilor, căci nu pot fi întrebuințate la nimic.

Divorț pentru un pește. Charles Molard, proprietar într'un orașel din Franța trăia reu cu nev^{es}tă-sa, de și ac^{es}ta eră tineră și frum^osă. El ar fi vrut bucuros să se despartă de ea, dar nu găsiă nici un motiv, că femeia eră cu minte și economă bună. Într'o duminică, fiind am^{en}doi soții veseli, se hotăriră să m^{er}gă la riul Marne, care curge în apropierea orașelului și să prin^{de}ă pești cu undița. Iși luară cu ei demăncare, sticle cu vin etc. și porniră. Ajung^{en}de la marginea riului se așe^{da}ră la un loc potrivit. Bărbatul puse în v^{er}ful undiței o rimă și apoi o aruncă în apă. După vre-o câteva minute undița încep^u să se mișce. Charles simți că de sigur s'a prins un pește în v^{er}ful ei. Încep^u să o tragă ușor din apă. Undița inse eră grea, de aceea chie^mă și pe nev^{es}tă-sa să-i ajute. Am^{en}doi apucară ri^{de}nd de undița și încep^u să o tragă încet, încet din apă, care nu le fu bucuria când scoț^{en}de-o afară, ved^{er}ă că un somn mare eră agătat în v^{er}ful ei. Peșcele inse, când se ved^u pe uscat, încep^u să se sv^{er}cole și până să-l

apuce Charles cu mâna, scăpă din undiță și sări iar în apă. Femeia scose un țipet și aplecându-se prea mult pe țerm, cădă îmbrăcată cum eră. În momentul acela, bărbatul își aduse aminte de «divort» și socotind, că apa îl divorteză mai repede decât tribunalul, își lăsa nevêsta să se sbată în apă, iar el își aruncă din nou undița în apă ca să-și prindă peșcele scăpat. Intr'aceea inse un om — căci erau mulți cari veniseră să pescuiească pe marginea rîului — vedënd primejdia, sări în apă și scose pe femeie afară. Ea n'avusese vreme să bea decât un chilogram, doue de apă. Incolo nu i se întemplantă nimic. Vedëndu-se afară inse, începă să se certe cu bărbatu-seu. Din vorbă în vorbă, ajunseră la pâruielă pe marginea rîului. După ce încetară cu bătaia, porniră acasă. A doua zi amândoi cerură să fie divortati, din cauză că nu se «potrivesc la caracter.» Tribunalul i-a despărțit și acum Charles blagoslovește peșcele, care decă n'ar fi sărit din unghia, el n'ar fi divortat acum de nevêstă-sa.

DESCOPERIRI și INVENȚIUNI.

Apă de beut. Dl dr. Aurel Babeș, fratele cunoscutului bacteriolog, a inventat un aparat foarte simplu și foarte ingenios pentru sterilizarea apei de beut. Cu tôte că dl dr. Babeș se servă de un vechiu procedeu, care constă în baterea apei cu piatră acră, aparatul dsale nu e mai puțin prețios, de ore-ce inlesnește mult această operațiune, permite ca ea să se facă chiar și de cel mai neșciutor în condițiuni raționale și după tôte regulile științifice. Descoperirea cea mai interesantă a dlui A. Babeș, descoperire confirmată și de fratele dsale, este faptul foarte important că percipitarea cu piatră acră steriliză pe deplin apa, adică distruge tôte microbii. Până acum se credea că piatră acră limpedește numai apa percipitând materiile în suspensiune, dar că lasă intacti microbii și că nu îmbunătățește decât re-

lativ apa. Esperințele dlor Babeș au dovedit contrariul. Se știe că dnii Babeș au făcut în această privință o comunicare Academiilor din capitalele importante ale Europei, și că cele mai serioase organe de publicitate din străinătate s'au ocupat de invenția dlui A. Babeș. Aflăm acum că dl dr. A. Babeș a pus chiar în comerț aparatul seu de sterilizare, prin mijlocirea unui mare industriaș care s'a grăbit a utiliză în mod practic această invențiune, permițënd astfel publicului să se potă folosi de ea, mai ales în aceste momente de epidemii.

Un aparat electric în contra insectelor. De când a început să se aplice electricitatea la omorîrea ómenilor, neajungënd a-i ucide cu iuțela cu care se ucide prin ghilotină — în Germania s'a brevetat un aparat de stîrpirea prin electricitate a insectelor. Se știe că lumina atrage insectele și păsêrile, cu o putere specială. Pentru-ce fluturii vin să se ucidă la flacără? E un mister pe care până acum nu l'au explicat biologii. Aparatul brevetat se compune din o lampă electrică incongiurată de o plasă metalică de fire de platină, prin care trece un curent electric încăldînd plasa, fără să o lumineze. Insectele inse, voind să se apropie de lumina lămpii, nu ved plasa de platină de care imediat ce se ating cad mórte.

Călindarul săptămânei.

Diua sêpt.	Călindarul vechiu	Călind. nou	Sórele
Dumin. a 15-a d. Rosali, Ev. dela Mateiu, c. 25. gl. 6, a inv 4. res. ap.			
Duminică	6 Min. Arch. Mich.	18 Copertin.	5 43 6 4
Luni	7 Mart. Sozont.	19 Sidonia.	5 44 6 3
Marti	8 (?) Nasc. Prăcutarei.	25 Eustachius.	5 45 6 2
Mercuri	9 PP. Ioachim și Ana.	21 Matci.	5 46 5 59
Joi	10 Mart. Minodora.	22 Maurice.	5 47 5 57
Vineri	11 Cuv. Teodora.	23 Tecla.	5 49 5 54
Sâmbătă	12 Mart. Autonom.	24 Gebhard.	5 51 5 53

Proprietar, redactor respundător și editor:
IOSIF VULCAN.

Cel mai mare magazin de încălțăminte și de pălării.

MARTIN HAJNAL

negustor de păpuci (ghete) și de pălării în ORADEA-MARE, STRADA ARBORELEI VERDE, (peste drum de pórta otelului „Arborele-Verde.”)

Am onórea a prevesti on. public, că pentru sezonul de tómnă și de iárnă am asortat foarte bogat magazinul meu și sînt în stare a-mi oferí mărfurile onorab. cumpărători cu prețuri moderate. Ieftinetatea mărfurilor mele se probéză prin următórele prețuri curente:

Pentru dómne:

- 1 päreche de păpuci din piele de vițel ... 2 fl. 75 cr.
- 1 päreche de păpuci de piele fină patent ... 2 fl. 60 cr.
- Aceeaș cu capne ... 2 fl. 90 cr.
- 1 päreche fină de piele de capră, forma inimei ... 3 fl. — cr.
- 1 päreche din piele de capră franceză, cu capne ... 3 fl. 60 cr.
- Aceeaș cu talpă galbénă cusută or cu cuie ... 3 fl. 80 cr.
- 1 päreche de păpuci de lac, galbénă cusută ... 4 fl. — cr.
- 1 päreche Palmi cu nasturi pe lature ... 4 fl. 90 cr.
- 1 päreche adevêrată Lissé ... 6 fl. 40 cr.

Pantofi de diminêta dela 80 de cr. în sus.

Păpuci de fete și copii numai de calitatea cea mai bună de tótă forma și mărimea.

Pălării, cămeși, cravate, gulere și manchette, mănuși și ciorapi, subcămêși de iárnă, fabricatele cele mai bune de tot preț.

9. (2—5.) Cer căutarea cât de numerosă a onorab. public.

Comandele din provincie se efectuêză prompt.

Pentru domni:

- 1 päreche de păpuci neteđi de vics ... 2 fl. 75 cr.
- 1 päreche de păpuci de vics cu Einsatz ... 3 fl. — cr.
- 1 päreche fină cu Einsatz și capne ... 3 fl. 25 cr.
- 1 päreche fină de piele patent, cu cnape ... 4 fl. 30 cr.
- 1 päreche dela Carlsbad ... 5 fl. 25 cr.
- 1 päreche de păpuci de lac ... 5 fl. — cr.

Mare asortiment de păpuci și cisme pentru băcți.

Cu stimă

MARTIN HAJNAL